

Helsevesenets mange roller

Per Jørgensen, Mette Kjølby, Jens Winther Jensen, red.

Forskning, kvalitet og klinisk praksis: grundbog for sundhedsprofessionelle

København: Munksgaard, 2021

246 s.

ISBN 9788702314038

Michael 2022; 19: 179–80.

Målet med denne læreboken er å gi en introduksjon til grunnleggende begreper og prinsipper ved forskning, kvalitetsarbeid og klinisk praksis i helsevesenet. Den består av fire deler. De tre første tar for seg henholdsvis forskning, kvalitet og klinisk praksis, mens den siste forsøker å koble de tre temaene sammen. Totalt har boken 16 kapitler, som er inndelt med mange underoverskrifter.

Bokens første del, om forskning, tar for seg etikk og vitenskapsteorier, studiedesign, veien fra forskningsidé til protokoll, finansiering, tillatelser og presentasjon av forskning. Disse kapitlene har mye god informasjon for en forskerspire, men er noe detaljert for en som kun ønsker oversikt.

Bokens andre del, om kvalitet, handler om klinisk kvalitetsarbeid. Kvalitetsbegreper blir forklart, inkludert PDSA (Plan, Do, Study, Act)-sirkelen. Videre beskrives utviklingen av kliniske retningslinjer og kvalitetsdatabaser. En del av kapitlene blir repeterende, som når PDSA-sirkelen blir introdusert for andre gang. De to siste kapitlene tar for seg pasientsikkerhet og nasjonale kvalitetsinitiativer i

Danmark. Dersom leseren ikke har kjennskap til det tilsvarende norske systemet, blir man sittende igjen med mange spørsmål.

Bokens tredje del, om klinisk praksis, tar for seg involvering av pasienten, implementering av forskning gjennom kliniske retningslinjer og forbedringstiltak. Det blir noe gjentakelse fra forrige del, men forfatterne lykkes med å forklare viktigheten av å inkludere pasienten aktivt.

Bokens siste del er kalt *sammenheng og samspill*. Livsvarig læring blir omtalt som hengeleiet mellom forskning, kvalitet og klinikk. Forfatterne begynner derfor med å beskrive ulike læringsteorier. Deretter omtales ulike danske eksempler på samspill mellom forskning, kvalitet og klinisk praksis. Begge disse temaene oppfattes litt på siden for norsk helsepersonell. Siste kapittel setter likevel et godt og samlende punktum, der man beskriver hvordan helsevesenet bør organiseres for raskt å kunne ta til seg ny forskning, som kontinuerlig forbedres og som stimulerer til videre utvikling.

Bokens temaer er interessante og viktige. Forfatterne ønsker å nå en bred målgruppe, alt helsepersonell, men dermed har språket blitt for lite konsist. I tillegg er boken preget av en del gjentakelser, og kapitlene kunne med fordel vært redigert annerledes for å skape en bedre helhet.

Til tross for disse innvendingene er dette en god introduksjonsbok for alle i helsevesenet. Den kan bidra til å se sin egen hverdag med kritisk blikk. Særlig vil boken egne seg for studenter, som samtidig foreleses i de norske systemene som tilsvarer de danske eksemplene i boken.

Henriette C. Jodal
h.c.jodal@medisin.uio.no

Henriette C. Jodal er stipendiat ved Universitetet i Oslo og Oslo universitets-sykehus og lege i spesialisering i onkologi ved Sykehuset i Vestfold.